

ДОВІДКА

Про підсумки роботи
з розбудови внутрішньої системи
якості освіти за напрямом
«Система оцінювання навчальних
досягнень учнів»

Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у спеціалізованій школі №197 ім.Дмитра Луценка (затверджено наказом по закладу освіти від 14.09.2020 №78), рішення педагогічної ради від 27.08.2020 №01 з питання «Про схвалення Положення про моніторинг якості освітнього процесу у спеціалізованій школі №197 ім.Дмитра Луценка», (затверджено наказом від 27.08.2020 №55), робочу групу за напрямом «Педагогічна діяльність педагогічних працівників» очолювала заступник директора з навчально-виховного процесу Сапожник О.Л. До складу групи входили вчитель української мови та літератури Дудучава В.Д. (голова методичного об'єднання класних керівників), вчитель фізичної культури Петрова І.Л. (голова методичного об'єднання вчителів фізичної культури), практичний психолог Лопашук Л.М.

На початку вересня 2020 року розроблено план заходів із розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти за напрямком «Система оцінювання навчальних досягнень учнів» на 2020-2021 навчальний рік, згідно якого було проведено заходи, а саме:

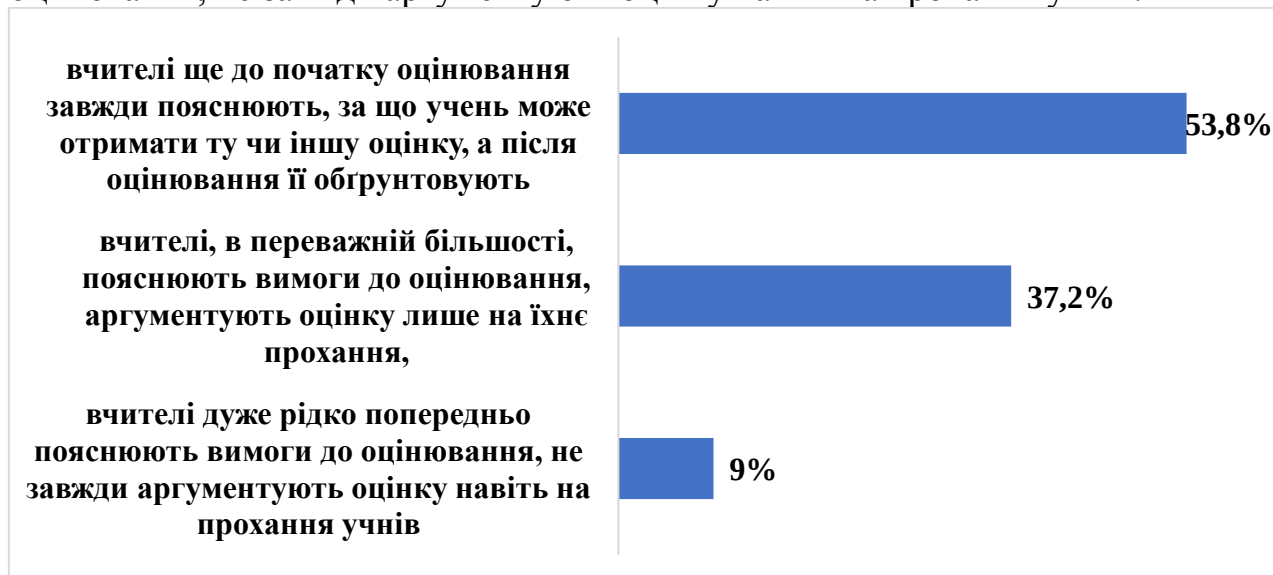
- моніторинг «Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання»;
- засідання дискусійного педагогічного клубу «Інноваційні технології як ефективний інструмент самоосвіти та самооцінювання педагога»;
- групові консультації з проблем впровадження формувального оцінювання та вимог компетентнісного підходу.

У 2020-2021 навчальному році здобувачі освіти отримували від педагогічних працівників інформацію про Критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень. На вебсайті закладу освіти оприлюднено Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, затверджених Міністерством освіти і науки України, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти. В Освітніх програмах закладу зазначені Критерії оцінювання навчальних досягнень, правила та процедури оцінювання результатів навчання для здобувачів освіти. У переважній більшості в кабінетах старшої школи на демонстраційних стендах розміщені такі ж Критерії оцінювання навчальних досягнень. У початковій школі оприлюднено Методичні рекомендації учителям щодо впровадження формувального оцінювання. На засіданнях методичних об'єднань учителів-предметників у серпні опрацьовано вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів, з урахуванням компетентнісного підходу. Питання оцінювання учнів у 2020-2021 навчальному році розглядалося на педагогічній раді (протокол від 27.08.2020 №01).

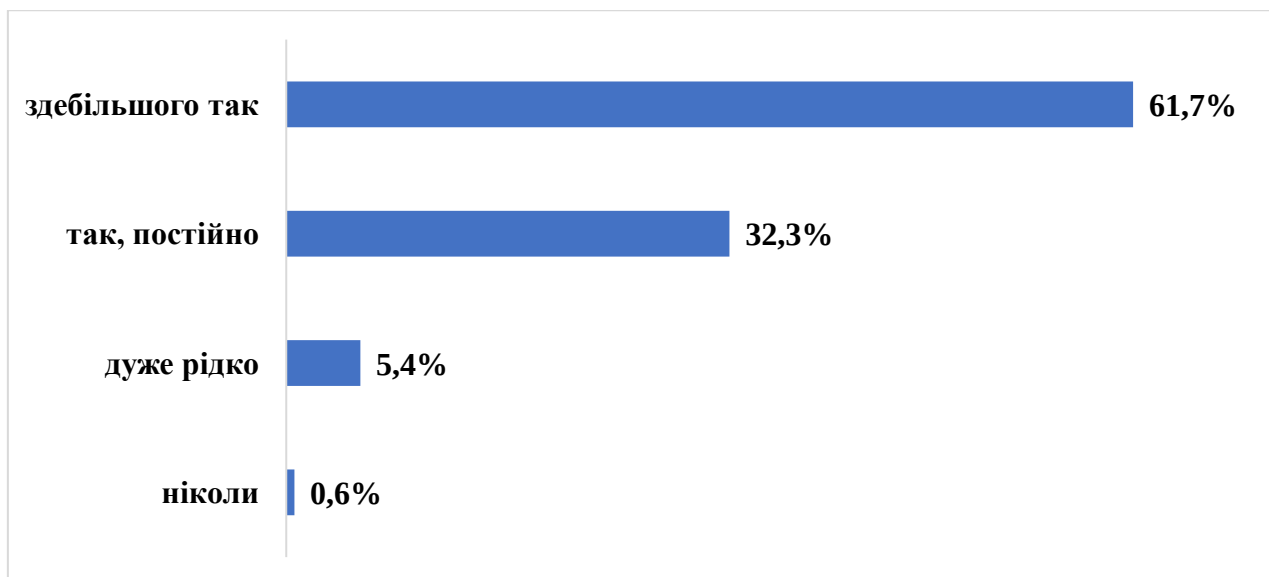
За результатами анкетування учнів, яке було проведено в листопаді 2020 року, встановлено, що 62 % учнів отримують інформацію від учителів про Критерії, правила і процедуру оцінювання навчальних досягнень учнів, 29% отримують, але тільки у разі звернення до вчителя, 9% - не отримують, навіть у разі звернення до вчителя, користуються інформацією з офіційних джерел.

На питання «Наскільки доступно вчителі пояснюють та аргументують виставлення оцінок», учні надали такі відповіді: 53,8 % учнів вказали, що вчителі ще до початку оцінювання завжди пояснюють, за що учень може отримати ту чи іншу оцінку, а після оцінювання її обґрунтовують; 37,2% - вчителі, в переважній більшості, пояснюють вимоги до оцінювання, аргументують оцінку лише на їхнє прохання; 9% - вчителі дуже рідко попередньо пояснюють вимоги до оцінювання, не завжди аргументують оцінку навіть на прохання учнів.

На питання «Чи здійснюєте ви самооцінювання результатів своєї роботи під час занять» відповіді розподілилися таким чином: 61,7% - так, постійно, 32,3% - здебільшого так, 5,4% - дуже рідко, 0,6% - ніколи.

Під час опитування учні відмітили, що зворотній зв'язок з учителями забезпечується шляхом аргументації виставлених оцінок (57,8%) і аналізу допущених помилок (63,3 %), визначення шляхів покращення результатів навчання (48,6%), заохочення до подальшого навчання – 61%.

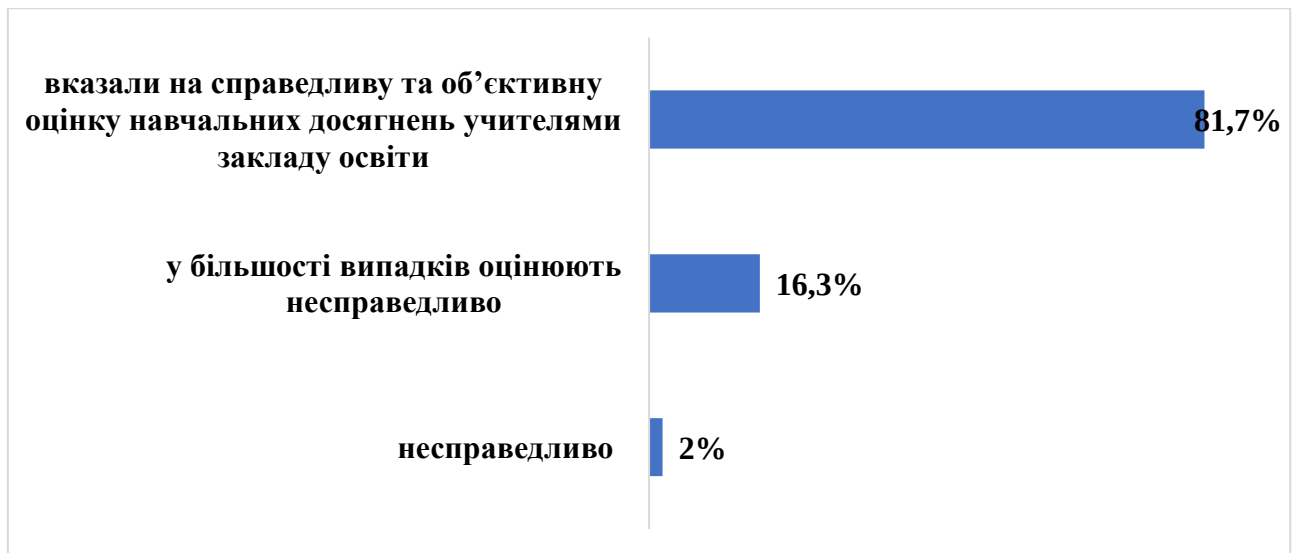
На думку більшості опитаних, система оцінювання в закладі спрямована на формування відповідальності за результати свого навчання: 61% учнів відповіли, що отримують заохочення до подальшого навчання, учителі вірять в них та постійно допомагають, 72,2% учнів зазначили, що у закладі навчальні досягнення оцінюються з метою відстеження індивідуального прогресу кожного учня, визначення рівня знань, умінь та навичок, 81,7% учнів вказали на справедливу та об'єктивну оцінку навчальних досягнень учителями закладу освіти.

На питання "У школі оцінюють Ваші навчальні досягнення з метою..." відповіді учнів розподілилися таким чином: 25,4% - для відстеження Вашого індивідуального прогресу, 47% - визначення рівня Ваших знань, умінь, навичок, 21,9% - для відтворення матеріалу підручника, 5,7% - мені не відомо з якою метою.

На питання «Наскільки вчителі справедливо оцінюють Ваші навчальні досягнення» 81,7 % учнів вказали на справедливу та об'єктивну оцінку навчальних досягнень учителями, 16,3% - що у більшості випадків вчителі оцінюють справедливо, 2% - вказали на несправедливість при оцінюванні.

За результатами анкетування учнів з'ясовано, що учні відповідально ставляться до навчання, усвідомлюючи його важливість для подальшого життя, упевнені, що вчителі переважно їх підтримують, вірять в їхні успіхи та освітній заклад сприяє їх розвитку.

Під час анкетування педагогів більшість опитаних зазначили, що використовують у своїй роботі Критерії оцінювання навчальних досягнень, затверджених МОН України. Майже всі педагогічні працівники зазначили, що інформують учнів на початку навчального року про Критерії оцінювання навчальних досягнень. Однак система оцінювання у закладі освіти не повністю враховує всіх вимог компетентнісного підходу (надання часу учням на обдумування відповіді, забезпечення зворотнього зв'язку щодо якості виконаного завдання, використання прийомів самооцінювання та взаємооцінювання, добір практично-орієнтованих домашніх завдань).

У 2020-2021 навчальному році заклад освіти працював за перспективним планом внутрішньошкільного контролю викладання навчальних предметів, згідно з яким проводився системний моніторинг рівня навчальних досягнень учнів з усіх предметів. У плані роботи на 2020-2021 навчальний рік передбачено було план проведення моніторингових досліджень та визначені відповідальні особи. Є відмітка про його виконання. У 2020-2021 навчальному році, згідно з планом, вивчався стан викладання навчальних предметів: трудового навчання, суспільних наук. Додатково до цього у початковій школі вивчалися питання використання нестандартних форм розвитку творчої активності учнів, технологій виховання рольовими іграми, технологій виховання успішної особистості. На засіданнях педагогічної ради розглядалися питання про роботу над науково-методичною проблемою «Формування і розвиток особистості учнів на основі оновлення змісту освіти та виховання впровадження інноваційних технологій, гуманізації, індивідуалізації та ідей психолого-педагогічної науки», про діяльність педагогічного колективу щодо практичного втілення інноваційних ідей, проведення психологічних, педагогічних та моніторингових досліджень, їх результативність.

За результатами моніторингу в закладі видано відповідні накази:

- наказ від 21.10.2020 № 196-Г «Про підсумки моніторингу якості знань учнів 5х класів з математики та української мови»;
- наказ від 21.10.2020 №201-Г «Про рівень сформованості базових компетенцій з технологічної освітньої галузі через навчальний предмет «Дизайн і технології» у 1-3 класах та «Трудове навчання» у 4х класах»;
- наказ від 21.10.2020 №202-Г «Про всебічний розвиток дитини по формуванню ключових і предметних компетентностей, наскрізних умінь через освітню галузь «Технології» у 5-11 класах»;
- наказ від 23.11.2020 №223-Г «Про експертизу роботи учителів із зошитами учнів 7х класів з англійської мови»;
- наказ від 23.11.2020 №224-Г «Про результати проведення моніторингів якості знань учнів 10х класів з англійської, німецької мов»;
- наказ від 27.11.2020 №229-Г «Про стан роботи із зошитами з математики учнів 1-4 класів»;
- наказ від 03.12.2020 №234-Г «Про результати проведення адміністративного контролю читання серед учнів 4х класів з англійської мови»;
- наказ від 07.12.2020 №235-Г «Про результати проведення адміністративного контролю письма серед учнів 9х класів з німецької мови»;
- наказ від 22.12.2020 №255-Г «Про перевірку зошитів із української мови та математики учнів 5-7х класів»;
- наказ від 22.12.2020 №261-Г «Про підсумки діагностичних робіт з математики у 2-3 класах та контрольних робіт у 4х класах на кінець I семестру 2020-2021 навчального року»;
- наказ від 22.12.2020 №262-Г «Про результати проведення тестового випробування з англійської мови серед учнів 5х класів»;
- наказ від 24.12.2020 №269-Г «Про стан викладання суспільних наук, формування в учнів критичного мислення, навичок оцінювання історичних подій, формування громадянської позиції та правової культури»;
- наказ від 24.12.2020 №272-Г «Про оволодіння комп'ютерною грамотністю практичними навичками роботи на ПК учнями 2-4 класів»;
- наказ від 24.12.2020 №273-Г «Про стан сформованості навички читання вголос учнів 2-4 класів та мовчазного читання у 3-4 класах за підсумками I семестру 2020-2021 навчального року»;
- наказ від 24.12.2020 №274-Г «Про результати вивчення рівня сформованості мовленнєвої діяльності учнями початкових класів за підсумками I семестру 2020-2021 навчального року»;
- наказ від 24.12.2020 №117 «Про якість загальноосвітньої підготовки учнів 5-11 класів за I семестр 2020-2021 навчального року»;
- наказ від 24.12.2020 №118 «Про підсумки освітнього процесу за I семестр 2020-2021 навчального року»;
- наказ від 24.12.2020 №119 «Про підсумки освітнього процесу за I семестр 2020-2021 навчального року, оволодіння учнями базовими знаннями у початковій школі»;

- наказ від 28.12.2020 №133 «Про підсумки організації навчання учнів за індивідуальною формою здобуття загальної середньої освіти (педагогічний патронаж) за I семестр 2020-2021 навчального року»;
- наказ від 28.12.2020 №135 «Про підсумки освітнього процесу з іноземних мов за I семестр 2020-2021 навчального року»;
- наказ від 05.01.2021 №01 «Про підсумки адаптації учнів 5х класів до навчання у школі II ступеня»;
- наказ від 23.02.2021 №39-Г «Про підсумки моніторингу ведення зошитів із української мови та математики учнів 8-9 класів»;
- наказ від 24.02.2021 №40-Г «Про підсумки моніторингу якості знань з хімії та фізики учнів 7-11 класів»;
- наказ від 25.02.2021 №44-Г «Про підсумки класно-узагальнюючого контролю в 10х класах»;
- наказ від 15.03.2021 №70-Г «Про експертизу роботи вчителів із зошитами з німецької мови у 7х класах»;
- наказ від 15.03.2021 №71-Г «Про ведення зошитів з української мови учнями 1-4 класів, обсяг домашніх завдань та об'єктивність оцінювання учителями»;
- наказ від 16.04.2021 №102-Г «Про результати проведення адміністративного контролю читання серед учнів 6-7 класів з англійської мови»;
- наказ від 26.04.2021 №107-Г «Про результати проведення тестового випробування з англійської мови серед учнів 4х класів»;
- наказ від 26.04.2021 №108-Г «Про підсумки зрізів контролю теоретичних знань та сформованості практичних навичок роботи на ПК в учнів 2-4 класів»;
- наказ від 28.04.2021 №112-Г «Про результати проведення тестового випробування з англійської мови серед учнів 5х класів»;
- наказ від 05.05.2021 №114-Г «Про підсумки проведення моніторингового дослідження знань теоретичної частини з фізичного виховання учнів 11х класів»;
- наказ від 21.05.2021 №140-Г «Про результати проведення тестового випробування з англійської мови серед учнів 9х класів»;
- наказ від 24.05.2021 №147-Г «Про результати контрольних робіт з української мови та математики учнів 5х класів»;
- наказ від 24.05.2021 №148-Г «Про підсумки моніторингу знань учнів 9х класів у 2020-2021 навчальному році»;
- наказ від 28.05.2021 №149-Г «Про підсумки перевірних робіт з математики у 1-3 класах на кінець 2020-2021 навчального року»;
- наказ від 28.05.2021 №151-Г «Про моніторинг знань з української мови та математики учнів 4х класів на кінець 2020-2021 навчального року»;
- наказ від 28.05.2021 №152-Г «Про підсумки сформованості навички читання в учнів 1-4 класів на кінець 2020-2021 навчального року»;
- наказ від 28.05.2021 №183-Г «Про результати перевірки сформованості мовленнєвої діяльності учнів початкових класів за підсумками II семестру 2020-2021 навчального року»;
- наказ від 28.05.2021 №30 «Про підсумки вивчення предмету «Захист України» у 2020-2021 навчальному році»;

- наказ від 28.05.2021 №31 «Про підсумки моніторингу знань учнів 1-4 класів на кінець 2020-2021 навчального року»;
- наказ від 01.06.2021 №34 «Про підсумки організації освітнього процесу учнів 5-11 класів за 2020-2021 навчальний рік»;
- наказ від 01.06.2021 №35 «Про якість загальноосвітньої підготовки учнів 5-11 класів за II семестр та 2020-2021 навчальний рік».

Адміністрацією закладу, учителями-предметниками, класними керівниками постійно проводилися індивідуальні бесіди із учнями та їх батьками щодо підвищення результативності навчання. Більшість педагогів добирали домашнє завдання, спрямовані на оволодіння ключовими компетентностями. На засіданнях методичних об'єднань протягом року розглядалися питання диференціації домашніх завдань, які давали учителі-предметники учням (відповідні протоколи є в наявності).

Педагогічні працівники надавали учням необхідну допомогу в навчальній діяльності в різних формах (консультації, індивідуальні завдання, допомога в підготовці до участі в олімпіадах, науковій дослідницькій діяльності тощо), відзначали досягнення учнів, підтримували у них бажання навчатися. Це підтверджується результатами анкетування учнів: 74,9% учнів підтвердили, що вчителі їх підтримують і вірять в їхні успіхи; 79,7% відзначали, що вчителі з повагою ставляться до них; 81,4% - на моє прохання вчителі мені допомагають.

Переважає більшість учнів вважають, що: результати навчання залежать від їхньої праці і наполегливості - 74,5%; рівня викладання - 67,7%; об'єктивності оцінювання - 37,5%; відповідального ставлення до процесу навчання та усвідомлення його важливості для подальшого життя - 39,9%.

Однак не прослідковується впровадження в освітню діяльність критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів, розроблених учителями-предметниками для кожного обов'язкового виду робіт. Особливої уваги і об'єктивності потребує організація оцінювання навчальних досягнень учнів під час дистанційного навчання.

Питання розбудови внутрішньої системи якості освітньої діяльності та якості освіти закладу, стану викладання навчальних предметів розглядалися на засіданнях педагогічних рад, приймалися відповідні управлінські рішення.

Станом на 01.09.2020 року в школі навчалося 1206 учнів. На кінець навчального року в школі навчався 1201 учень, з них атестувалися лише учні 4-11 класів – 839 учнів.

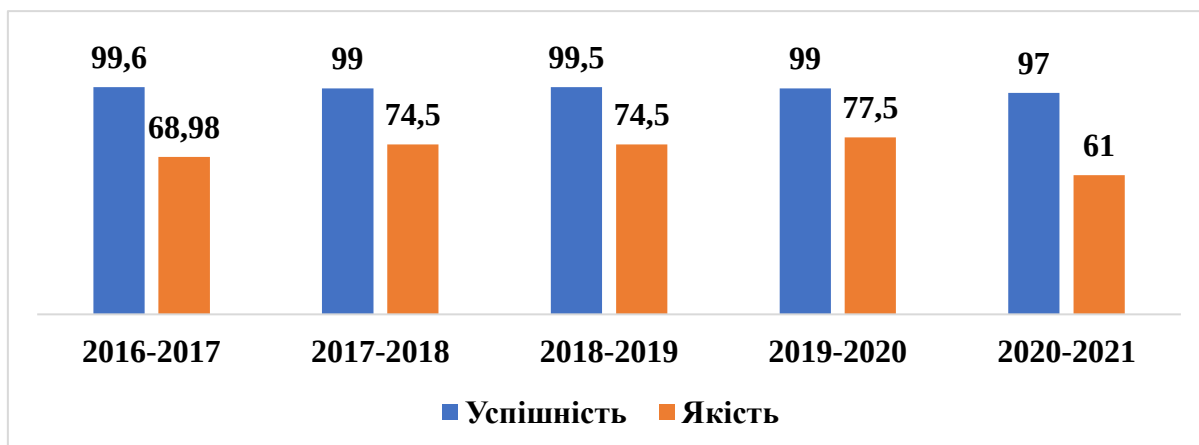
Вибули	ЗНЗ	Гімназія	Ліцей	Інше місто	СШ	За кордон	НВК	Коледж/ училище
Всього 37 учнів	6	2	7	5	2	2	7	6
Прибули	Школа/ дитячий садок	Гімназія	Ліцей	ЗНЗ	Інше місто	СШ	Приватні школи	
Всього 19	4	-	1	4	5	5	-	

Аналізуючи дані результати навчальних досягнень слід відмітити, що адміністрацією закладу освіти особлива увага зверталась на об'єктивність оцінювання знань, умінь учнів, якісний показник успішності учнів 4-11х класів. Результативність навчальних досягнень показала, що знання учнів не зважаючи на особливості навчального процесу у 2020-2021 навчальному році, залишилась на достатньому рівні. Якісний показник на кінець року становить 55%.

Показники якості та успішності (4-11 класи)

4-11 класи	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

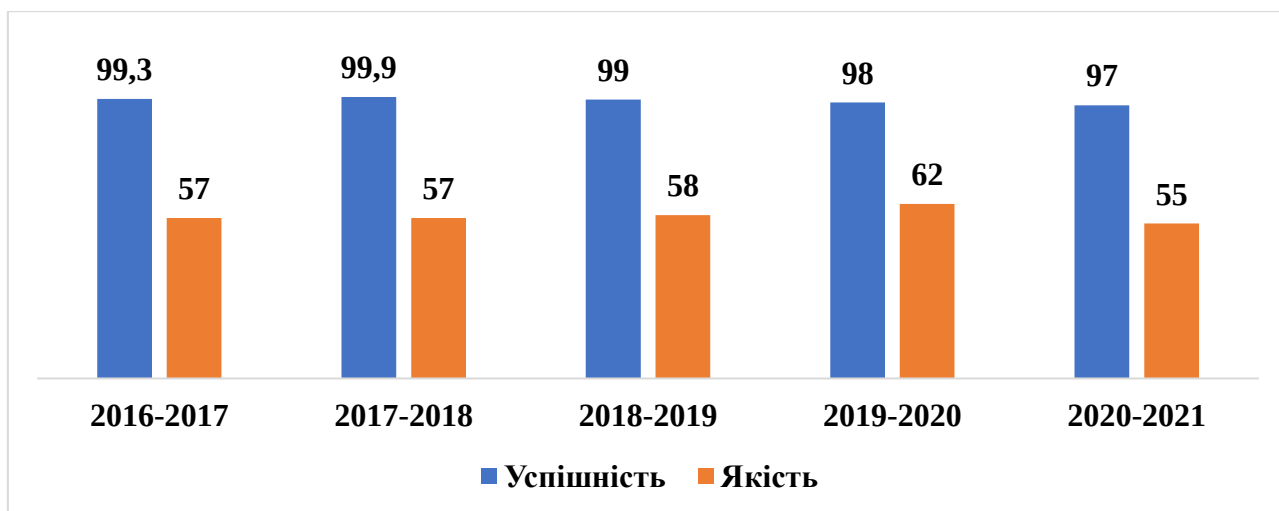
Успішність	99,6	99	99,5	99	97
Якість	68,98	74,5	74,5	77,5	61

Аналізуючи дані таблиці, бачимо, що показник якості знань зменшився на 16,5% порівняно з 2019-2020 навчальним роком, а успішність – на 2%.

Показники якості та успішності (5-11 класи)

5-11 класи	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Успішність	99,3	99,9	99	98	97
Якість	57	57	58	62	55

Серед учнів 9-х класів 9 здобувачів освіти отримали свідоцтва про базову загальну освіту з відзнакою (у минулому навчальному році таких учнів було 11). 5 учнів 11-х класів нагороджені Золотою медаллю «За високі досягнення у навчанні» (у минулому навчальному році було 7 учнів), 4 учні нагороджені срібною медаллю «За досягнення у навчанні» (у минулому навчальному році було 2 учня).

На виконання вимог за напрямом «Система оцінювання навчальних досягнень» необхідно на 2021-2022 навчальний рік запланувати заходи із урахуванням результатів комплексного самооцінювання освітніх і управлінських процесів, розробити (за необхідності) власні Критерії оцінювання

для кожного обов'язкового виду робіт, провести засідання педагогічної ради щодо впровадження системи формуального оцінювання; застосовувати внутрішній моніторинг, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного учня; більш активно впроваджувати прийоми самооцінювання на уроках.